

2 grudnia 2016

Na scenie kameralnej w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego o godz. 17 odbędzie się spotkanie z fotografami, którzy 16 grudnia 1981 roku byli świadkami pacyfikacji kopalni „Wujek” i fotografowali brutalną akcję milicyjno-wojskową.

Leonard Stankiewicz jest np. autorem zdjęcia „zza firanki”, na którym uwiecznił czołg chwilę przed tym, jak ten wbił się w ścianę magazynu farb i lakierów (od strony ul. Wincentego Pola) i tym samym otworzył zomowcom drogę na kopalnię.

Marek Janicki fotografował m.in. atak ZOMO na ludzi zgromadzonych przed kopalnią (np. zdjęcia chłopca schylającego się po cegłę i stojący obok czołg), strajkujących górników czy ewakuację rannych.

Organizatorzy: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego.

7 grudnia 2016

O godz. 11 w sali Sejmu Śląskiego odbędzie się finał wojewódzkiego konkursu wiedzy historycznej „Dziwiciu z Wujka - wydarzenia grudniowe sprzed 35 lat”. Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowało się ponad 70 szkół z województwa śląskiego.

Organizatorzy: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz regionalne ośrodki doskonalenia nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej, Częstochowie, Katowicach i Rybniku.

13 grudnia 2016

O godz. 12 w Gmachu Sejmu RP (I piętro, hol główny) odbędzie się otwarcie wystawy *Kopalnia strajkuje... Strajk i pacyfikacja Kopalni „Wujek” 13-16 grudnia 1981 r.* W otwarciu wystawy wezmą udział Marek Kuchciński, marszałek Sejmu RP, Stanisław Płatek, przywódca strajku na kopalni „Wujek” w grudniu 1981 r., Marcin Krupa, prezydent Katowic oraz Robert Ciupa, dyrektor ŚCWIS.

Organizatorzy: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Sejm RP, Społeczny Komitet Pamięci Górników KWK „Wujek” w Katowicach Poległych 16 grudnia 1981 r., Sejm RP.

Ta sama ekspozycja, tylko w formie wystawy ulicznej będzie prezentowana do 21 grudnia w Poznaniu przez tamtejsze Wielkopolskie Muzeum Niepodległości (Stary Rynek 3).

13 grudnia 2016

Na ścianie bloku przy ul. Wincentego Pola 9 w Katowicach, gdzie mieszka Jan Ludwiczak, pierwszy przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” KWK „Wujek”, którego zatrzymanie było impulsem do strajku na kopalni, zostanie odsłonięta tablica pamiątkowa.

14 grudnia 2016

Poczta Polska będzie sprzedawać okolicznościową pocztówkę z okazji 35. rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek”. Ponadto w katowickim Urzędzie Pocztowym nr 1 przez kolejnych 28 dni będzie używany okolicznościowy datownik.

14 grudnia 2016

Narodowy Bank Polski upamiętni 35. rocznicę wydarzeń w katowickiej kopalni „Wujek”. Tego dnia do obiegu trafi wyjątkowa, srebrna moneta kolekcjonerska.

8 grudnia 2016 r.

W sali konferencyjnej Hotelu „Novotel” przy Al. Roździeńskiego 18 w Katowicach odbędzie się międzynarodowa konferencja naukowa *Świat wobec stanu wojennego. Międzynarodowe reakcje na wprowadzenie stanu wojennego w Polsce 13 grudnia 1981 r.*

Stan wojenny pozostaje w Polsce zagadnieniem stale obecnym – zarówno w pamięci społecznej, jak i w badaniach historyków. Powraca w tekstach publicystów, w literaturze i sztuce, przywoływany bywa także w sferze politycznej. Spoglądając na najbardziej interesującą nas domenę – badania historyczne i historyczną publicystykę – dostrzec można silną koncentrację na krajowym, polskim aspekcie tych wydarzeń sprzed ponad 30 lat. Tym samym w cień usuwa się jakże istotny międzynarodowy aspekt zdarzenia, które tym samym ulega silnej redukcji i swoistemu „spłaszczeniu”: powstaje wrażenie, jakby stan wojenny był wydarzeniem o wyłącznie krajowej dymensji.

Stan wojenny wywołał w świecie falę reakcji i komentarzy, dotyczących decyzji władz PRL, modus operandi wojska i sił porządkowych, dramatycznych wydarzeń pierwszych dni po wprowadzeniu stanu wojennego. Szczególne wrażenie wywołały zwłaszcza pacyfikacje strajków czy masowe internowania działaczy opozycji. Na konferencji stawiamy pytanie o reakcje na pierwsze chwile po proklamacji stanu wojennego w krajach „demokracji ludowych” oraz w krajach Zachodu. W centrum zainteresowania stoją działania i wypowiedzi rządów, elit politycznych i szeroko rozumianych kręgów opiniotwórczych w tych krajach, nastroje opinii publicznej, głosy mediów, zachowania społeczne i inicjatywy obywatelskie podejmowane pod adresem polskiego społeczeństwa. W odniesieniu do krajów komunistycznych ważne faktory stanowią aktywności służb specjalnych oraz postawy i aktywności środowisk opozycyjnych. Szczególnie interesujące jest zderzenie optyki elit politycznych i środowisk obywatelskich (postawy instytucji i grup) w danych krajach, jak również porównawcze spojrzenie na postawy i zachowania po obydwu stronach „żelaznej kurtyny”. Chcemy też postawić uszczegóławiające pytanie o recepcję pacyfikacji KWK „Wujek” w 1981 r. i śmierć 9 strajkujących górników.

Organizator: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

Program konferencji: *Świat wobec stanu wojennego. Międzynarodowe reakcje na wprowadzenie stanu wojennego w Polsce 13 grudnia 1981 r.*

9.00 Rozpoczęcie konferencji

Spojrzenie ogólne

9.10 - 9.30 Łukasz Kamiński – Stan wojenny w aspekcie międzynarodowym

9.30 - 9.50 Antony Kemp-Welch – Stan wojenny: perspektywy sowieckie

9.50 - 10.10 Patryk Pleskot – Państwa zachodnie wobec stanu wojennego

10.10 - 10.30 Dyskusja

Perspektywa „demokracji ludowych”

10.45 - 11.05 Burkhard Olschowsky – Stan wojenny z perspektywy społeczeństwa i środowisk intelektualnych NRD

11.05 - 11.25 Petr Blažek – Czechosłowacja wobec stanu wojennego w PRL – odpowiedzi i reakcje reżimu komunistycznego, społeczeństwa i opozycji

11.25 - 11.45 Miklós Mitrovits – Reakcja władzy węgierskiej na wprowadzenie stanu wojennego i wpływ polskich wydarzeń na opozycję węgierską

11.45 - 12.05 Dyskusja

12.05 - 12.25 Przerwa kawowa

Reakcje w państwach zachodnich I

12.45 - 13.05 Marcin Frybes – Reakcje francuskich środowisk intelektualnych, naukowych i artystycznych na wprowadzenie stanu wojennego w Polsce

13.05 - 13.25 Dominik Pick – Różne reakcje społeczeństwa zachodnioniemieckiego na wprowadzenie stanu wojennego w Polsce

13.25 - 13.45 Paweł Jaworski – Stan wojenny z perspektywy szwedzkiej

13.45 - 14.05 Dyskusja

14.05 - 14.25 Przerwa obiadowa

Reakcje w państwach zachodnich II

14.30 - 15.30 Jakub Tyszkiewicz – Polityka USA wobec PRL w dobie stanu wojennego

15.30 - 15.50 Jacek Tebinka – Polityka Wielkiej Brytanii wobec wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

15.50 - 16.10 Krzysztof Tarka – „Polski” Londyn wobec stanu wojennego

16.10 - 16.30 Dyskusja

16.30 - 16.40 Podsumowanie i zakończenie konferencji

16 grudnia 2016

O godzinie 13 pod Krzyż Pomnik Dziewięciu Górników przybiegnie ponad 450 uczniów wraz z opiekunami, którzy będą reprezentować 40 szkół z województwa śląskiego. Dzięki wsparciu z Narodowego Centrum Kultury oraz Narodowego Banku Polskiego, wszyscy uczniowie Biegu Dziewięciu Górników będą mieli na sobie koszulki z wizerunkiem jednego z górników zastrzelonych w czasie pacyfikacji kopalni „Wujek”.

Oficjalne obchody rozpoczną się o godz. 16 Mszą świętą w kościele Podwyższenia Krzyża Św. (ul. Piękna 8, Katowice). Następnie o godz. 17.15 odbędzie się przemarsz pod Krzyż Pomnik Górników przy kopalni „Wujek”. Na godz. 17.30 zaplanowano uroczystości pod Krzyżem Pomnikiem (ul. Wincentego Pola, Katowice) gdzie będzie miał miejsce apel poległych oraz składanie wieńców i kwiatów.

Tego dnia rozdamy 2 tysiące zniczy, 2 tysiące wlepek oraz 3 tysiące egzemplarzy jednodniówki poświęcanej 35. rocznicy.

O godz. 20 w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia odbędzie się koncert z okazji 35. rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek”.

Dyrygent: Jerzy Maksymiuk; Wykonawcy: Zespół Śpiewaków Miasta Katowice Camerata Silesia, Chór Filharmonii Śląskiej; Iwona Hossa: sopran.

Program:

Ludwig van Beethoven - *Marsz żałobny z III Symfonii Eroica*; Henryk M. Górecki - *Ad Matrem* op. 29 na sopran, chór mieszany i orkiestrę; Krzysztof Penderecki - *Lacrimosa z Polskiego Requiem*; Wojciech Kilar - *Exodus*.

Organizatorzy obchodów: Społeczny Komitet Pamięci Górników KWK „Wujek” w Katowicach Poległych 16 grudnia 1981 r., Miasto Katowice, Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Instytut Pamięci Narodowej, Katowicki Holding Węglowy.

Honorowy patronat nad tegorocznymi obchodami objął Andrzej Duda, prezydent RP

17 grudnia 2016

Premiera spektaklu *Wujek.81 (Czarna Ballada)* w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego.

16 grudnia 1981. Katowice. Kopalnia Wujek. 13-letni chłopcy: Rafał, Grzegorz, Adam, Tomek. Czterej Jeźdźcy Apokalipsy. To jest ich historia. Ale też historia dziewięciu górników, którzy tego dnia nie wrócili do domu. To historia świata za żelazną kurtyną, do którego przychodzą paczki z RFN, w którym puszcza się zagraniczne filmy, kupuje niemieckie komiksy na „szaberplacu” i żuje gumę balonową. Wszyscy znamy tę historię, choć w ten sposób jeszcze nikt jej nie opowiadał. Z perspektywy młodych chłopaków, w których oczach światy wyobraźni i realny przenikają się. Dla których ratunkiem przed nadchodzącą wojną jest powrót Mechagodzilla. Którzy czekają na wejście smoka, choć zbliża się czas apokalipsy. To nie będzie pieśń żałobna ani wesoła przyspiewka. To będzie czarna ballada.

Dzień wcześniej - 16 grudnia o godz. 19 w próbie generalnej wezmą udział uczestnicy Biegu Dziewięciu Górników.

Spektakl powstaje w koprodukcji ze Śląskim Centrum Wolności i Solidarności oraz Instytucją Kultury im. K. Bochenek Katowice – Miasto Ogrodów. Partnerem spektaklu jest Opera Śląska w Bytomiu.

Prapremiera dofinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach zadania „Realizacja obchodów 35. rocznicy pacyfikacji Kopalni »Wujek«”.

17 grudnia 2016

O godzinie 17.30 w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbędzie się koncert, w którym wystąpią m.in. Ania Rusowicz, Mesajah, Sebastian Riedel i Cree, Paweł Kukiz, Dariusz Malejonek oraz Tadeusz Polkowki.

Koncert stanowić będzie ważną część obchodów 35. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego i tragicznych wydarzeń na kopalni „Wujek” 16 grudnia 1981 roku. Pierwsza część koncertu, trwająca ok. 45 minut w bezpośredni sposób ma nawiązać do tamtych wydarzeń. Zostanie ona zarejestrowana i wyemitowana w TVP. Podczas tej części koncertu zaprezentowane zostaną utwory różnych autorów, w większości pochodzące z lat 80., bezpośrednio nawiązujące do wydarzeń okresu „karnawału Solidarności” oraz stanu wojennego i kolejnych lat. Artystom towarzyszyć będą specjalnie zrealizowane filmowe wizualizacje i animacje podkreślające przekaz tekstów.

W drugiej części koncertu soliści wraz z zespołami zaprezentują swój własny repertuar, od reggae, poprzez rock, aż do utworów hip-hopowych.

Organizatorzy: Społeczny Komitet Pamięci Górników KWK „Wujek” w Katowicach Poległych 16 grudnia 1981 r., Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”, Instytut Pamięci Narodowej.

Sponsor główny koncertu: TAURON Polska Energia

Sponsor główny wydarzenia: PGNiG

Partner: Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza

Honorowy patronat prezesa rady ministrów - Beaty Szydło